

Владата на Македонија најави признавање на Косово дури и без резолуција на Советот за безбедност на ООН, дури и ако планот на Ахтисари пропадне. Таквата одлука би била во насока на стабилноста на регионот и реален исход од состојбите на теренот. Дали дипломатијата предводена од Милошоски е свесна во каква авантура влегува? Борбата на ОВК на Косово по ништо не се разликува од борбата на ОНА против Македонија. Две паравојски против две суверени држави.

Ако без мандат на ООН им го признаете правото на косоварите дека треба да имаат своја држава, како ќе ја спречите за две, пет или за десет години, желбата на македонските Албанци за самоопределување во т.н. Илирида? Македонија директно работи на нарушување на територијалниот интегритет на соседна држава, а коси корнеше, истата таа, во 2001 година да го зачува својот унитарен карактер. Господине Милошоски, господине Груевски... народната рекла: "Не прави му го на човека она што не сакаш тебе да ти го прават".

Пишува: Мишко ТАЛЕСКИ

Ситуацијата на Косово е мирна, но на двете страни се чувствува зголемена нервоза во очекувањето да се реши неговиот статус. Но, дали мирот е привиден или површински како што некои го нарекуваат. КФОР повеќе не знае што да прави. Да молчи и да чека или да презема акции кои се ризици по стабилноста на протекторатот, но и по животот на неговите припадници. Сепак, бројот на инцидентите на Косово е далеку помал од други ризици низ светот, но секој инцидент на Косово се вреднува поинаку од оние на Средниот Исток, во Авганистан или на некои од другите воени подрачја. Доколку еден испукаан куршум на Косово добие етничка позадина, тогаш облакот од реакции ќе личи на политичко торнадо. Но, иако донекаде е така, сепак смешни се одредени оправдувања на мисијата на КФОР или УНМИК во Приштина, кога ќе биде каменуван автобус со српски патници. Не држат нивните објаснувања дека станува збор за одрон на патот или дека малите Албанчиња си играле. Неодамна таква аматерска изјава даде германскиот генерал Катер. Но, издржани се тезите дека сè повеќе млади луѓе на Косово, во неможност да најдат работа и да ја ос-

ЌЕ ГО ПРЕКРШИМЕ ПРАВО ДОКОЛКУ ПРИЗНАЕМЕ К

тварат сопствена егзистенција, пристапуваат кон т.н. мини тероризам, преку кој за 100 евра ќе фрлат граната таму каде што некој ќе им каже тоа да го направат. Економскиот колапс таму си го прави своето. Многу пари на Косово сè уште се вртат од организираниот криминал, корумпираноста е навлезена во сите пори на општественото живеење, но никој не зборува за тоа, уште помалку да пристапи кон негово елиминирање. Зошто се толерира, тоа никој не знае.

КОНТРАДИКТОРНА ЗАПАДНА РЕТОРИКА

Екстремистите на Косово, кои дејствуваат индивидуално и во групи, продолжуваат да вршат насилство, некогаш напаѓајќи и владини згради, како и

објекти на ООН. Ова е наведено во годишниот извештај на Стејт депарментот за состојбите во протекторатот. По ова, зачудува констатацијата на одредени западни дипломати, аналитичари, па и на самите претставници на меѓународните мисии во Приштина, дека состојбата е така како што треба, дека има огромен успех на сите полиња. Кога ќе се споредат тезите се забележува недозволива контрадикторност. Наводно УНМИК ги надгледува хуманитарните организации кои се поврзани со исламски групи од странство и со екстремни движења. И овој факт оди во насока дека на Косово функционираат две паралелни општества - едното на Обединетите нации кое се обидува да ја држи состојбата под контрола и другото на радикалните струи кои ги има и во актуелните политички елити и во невладините организации, кои се подготвени

ДОНСКА ДИПЛОМАТИЈА

"ЕДНОСТРАНОТО ПРИЗНАВАЊЕ Е ТРИК НА КОЈ НЕКОИ ЌЕ НАСЕДНАТ"

Поранешниот амбасадор на САД при ОН, Џон Болтон, смета дека преговорите за Косово треба да продолжат и дека Советот за безбедност во никој случај не смее да наметнува решение, бидејќи тоа уште повеќе ќе ја искомплицира целата ситуација. Роковите кои се поставуваат се драматични и создаваат тензии во целиот регион. Болтон смета дека тоа не е во интерес на Америка. Можеби независноста на Косово е крајниот резултат, но тоа може да се направи по примерот на Чесите и на Словаците, а не со уште едно ново крвопролевање. Одлучноста на Кина и на Русија и поделеноста во Европа се доволен показател дека се потребни нови преговори, а не наметнато решение или еднострано признавање. Доколку некој ја избере втората варијанта, тогаш тие ќе наседнат на трикот.

Џон Болтон

Косово како тактичко средство. Не им е битна толку државноста на Косово, колку создавањето нов полигон за вгнездување на тврдиот ислам на тие простори, преку кои ќе се прави атак врз Европа. Значи, нивните цели имаат друга природа, тие се однесуваат на глобалните зафати за ширење на тероризмот на многу пошироки простори од денешните. Терористичките организации од Исток не го посакуваат Косово како секуларна држава, туку напротив, држава во која ќе доминира радикалниот ислам. Значи, по евентуалната независност на Косово, доколку власта во Приштина остане на сегашниот курс во поглед на муслиманската религија, веднаш ќе дојде до нова експлозија од верски побуди. Тврдата струја ќе се залага за Косово како исламска, а не секуларна држава. Дали потоа западните земји ќе можат да се мешаат и во таа конфронтација?

(НЕ)ПРИНЦИПИЕЛНАТА ДИПЛОМАТИЈА НА СКОПЈЕ

Најавите дека Владата на Груевски ќе го признае Косово и без одлука на Советот за безбедност на ООН, претставува уште една авантура на македонската дипломатија. Реториката на министерот Милошоски од пред извесно време несомнено водеше во таква насока. Вето на Русија е сè поизвесно, па оттука планот на Ахтисари е пропаднат. Како што беше најавено, сега на сцена стапува планот Б. Тој подразбира еднострано признавање на косовскиот протекторат од страна на западните големи сили (САД, Британија и Германија веројатно), како и од неколкуте земји од балканскиот регион. Македонија требало да го скрши мразот. Лажат, буквално лажат ресорите во македонската Влада дека не е извршен притисок врз официјално Скопје земјава еднострано да го признае Косово. Македонија е ставена во групата држави со кои сè уште се експериментира. Таа е притисната од две страни за да го стори тој антиправен чекор. Прво, од западните земји кои сакаат да придобијат ситни риби за да го протуркаат сценариото за издвојување на Косово од српските пазуви, и второ, притисокот доаѓа од албанскиот фактор во Македонија кој сè уште со телото е овде, а со умот во сеалбанското обединување. Да не се залажуваме дека постои друга опција. Денес Европа го прифаќа планот на Ахтисари и работи на негово усвојување, но истовремено категорично е против последователно еднострано признавање на Косово, доколку резолуцијата не помине во Советот за безбедност. Оттука, најавите на македонската Влада дека може на таков начин да го признае Косово ќе има огромни последици за нас како држава и како народ од неколку аспекти. Неспор-

и на војна против Западот, доколку не им биде остварена одамна ветената независност. Тоа е реалната слика од теренот.

бедност на ОН, како што во последно време сè погласно се зборува. Други, пак, оценуваат дека доколку на Косово му се даде независност, во тој случај

МЕЃУНАРОДНОТО ЕДНОСТРАНО ГО ОСОВО

Балканот е ослободен од опасноста за извршување терористички дела. Тоа е погрешна анализа. Оценките говорат дека исламистичките групи го користат

КОСОВО МЕЃУ ИСЛАМОТ И СЕКУЛАРИЗМОТ

Воените аналитичари од Балканот предвидуваат низа терористички напади на радикални екстремистички групи доколку до крајот на летото не биде спроведен планот за независност на Косово. Но, тие акции не би биле карактеристични само за територијата на Косово, туку и надвор од неа. Се претпоставува дека на удар можат да се најдат градови и населени места во Прешевската долина, на истокот на Црна Гора, Македонија, но и во централна Србија. Тоа ќе биде израз на незадоволството на косовските Албанци доколку навистина Русија стави вето во Советот за без-

И покрај желбата на Србија да го задржи Косово, сепак таа нема план за негова интеграција во државата. Западните аналитичари дури и посочуваат на српската Влада дека доколку Косово остане составен дел на земјата Албанците би можеле за брзо време да бидат мнозинство во српското Собрание. Имено, доколку протекторатот остане во сегашните рамки на државата Србија, Албанците би ги имале сите права, вклучувајќи го и избирачкото. Во тој случај, тие ќе мора да кажат дека нивна татковина е Србија, но за возврат ќе може непречено да се движат низ целата територија, од Прешево до Суботица. Дали тоа е прифатливо за официјален Белград? Веројатно не.

но е дека со тој чин Македонија ќе ја прекрши Повелбата на ООН и воедно меѓународното право, бидејќи ќе донесе одлука која не ја изгласала оваа светска организација, а е на штета на интегритетот на една суверена држава, како што е во случајов Србија.

Исто така, во догледно време Македонија ризикува тој чекор да ѝ се врати како бумеранг, бидејќи слични проблеми со албанската заедница имаше во 2001 година. Ако се направи паралела меѓу мотивите за војната на УЧК против Србија и на ОНА против Македонија нема да се забележи никаква разлика. УЧК на Косово се бореше против режимот на Милошевиќ за да ги запре, како што вели, репресиите врз албанското население и да ја спречи нерамноправноста на Албанците со Србите. Значи, се бореа за човекови права и територии. Зарем во Македонија пред шест години се случуваше нешто поинакво? Огранокот на УЧК во Македонија олицетворен во т.н. ОНА се бореше прво за територии, а потоа за некакви човекови права. И двете паравојски пукаа во суверени држави, пукаа во безбедносните органи, пукаа во институциите на системот. И денес, кога се одлучува судбината за идниот статус на Косово, Македонија излегува со став дека е можно еднострано да го признае протекторатот и покрај тоа што ООН би можеле да не му дадат независност. Што значи тоа? Му дава неспорен легитимитет на насилството, кое се случуваше на Косово, за да ја оствари целта на независноста. Доколку нашата земја влезе во таква авантура, ризикува во некое идно време истото да ѝ се случи и на неа, бидејќи истото сценарио ќе се обидат да го истуркаат и македонските Албанци. Нека не се залажуваат македонските политички претставници дека Рамковниот договор од Охрид е вечен и непроменлив. Македонија не може да се зачува врз нејзина основа, ако истовремено ги крши меѓународно-правните норми по нечиј налог. Дека меѓународната заедница не е доследна во почитувањето на своите принципи говорат и следните факти. Во 1995 година се донесе Дејтонскиот мировен договор за Босна. Десет години потоа големите сили бараат негова измена или укинување. Значи, договорот бил од времен карактер, а е преточен дури и во Уставот на Босна и Херцеговина. Понатаму, на 10 јуни 1999 година беше потпишан Кумановскиот договор за прекин

на НАТО кампањата врз СР Југославија. И тој Договор денес стои на хартија, а во практиката воопшто не е спроведен. Во Советот за безбедност на ООН се донесе Резолуцијата 1244 за Косово. Таа подразбира враќање на сите Срби во покраината, распоредување на српската војска на границите кон Македонија и Албанија... што од таа Резолуција денес е исполнето? Ништо. Оттука, Македонија не треба да истрчува, што вели народната, како прле пред магаре, кога е во прашање одлуката за идниот статус на Косово. Во пресрет на изнесувањето на ставовите на Брисел за македонската интеграција во ЕУ, еден таков авантуристички потег би бил целосно промашување на дипломатијата.

Од друга страна, пак, Белград секојдневно ги следи потезите на Скопје по тоа прашање. Знае дека Македонија се

барго можеби, санкции, стопирање на трговската соработка, која е најголемата што земјава ја има со сите земји од регионот, СПЦ уште толку ќе го заостри односот кон МПЦ и ред други работи. Од друга страна, по евентуална таква одлука на Скопје, која ќе оди на штета на суверенитетот на Србија, постои ризик Белград да ја преразгледа одлуката со која ја призна земјава под уставното име. Сè почестото ословување на Македонија со референцата ФИРОМ (на различни форуми, состаноци, но и на последниот Евросонг), јасно говори дека Белград може да го казни Скопје доколку продолжи со таква политика. Оттука, ако на Македонија ѝ е поважна независноста на Косово од сопствените економски, политички и други односи со регионот и ако сопственото име го става на коцка, тогаш ќе се потврди тезата

"Многу е важно да се признае дека Косово повеќе никогаш нема да биде составен дел на Србија, бидејќи тоа е невозможно. Не постојат никакви шанси тие во иднина да живеат заедно. Најдобро би било да продолжат да ги остваруваат своите интереси одделно. Србија е прекрасна земја, Србите се прекрасен народ. Тие треба да се интегрираат во Европа. Сепак, ние сакаме да дојдеме до таква етапа кога ќе можеме да ја земеме предвид загриженоста на Србија и на Русија и тоа да се одрази во резолуцијата на Советот за безбедност. Но, не треба да се губи многу време за да може Косово да стане независно, резолуцијата за неколку седмици ќе биде готова".

Кондолиза Рајс

подготвува да го признае Косово и без резолуција во ООН. Еден од мотивите зошто радикалите не го опструираа изборот на новата Влада на Коштуница и Тадиќ беше токму тоа.

Томислав Николиќ рече: "Влада мора да има во пресрет на решавањето на статусот. Македонија најави дека ќе го признае Косово. Србија мора да биде подготвена на тоа".

Што може да се подразбере од ова? Веројатно, Србија подготвува нешто. Ем-

дека ние го губиме идентитетот од авантурите на т.н. македонски дипломати. Наместо да придобиеме уште повеќе приврзаници на нашите позиции, ние автоматски свесно се впуштаме во игри со кои ги губиме и оние тешко стекнати позиции и пријатели. И како заклучок, Косово и албанскиот фактор ќе ѝ бидат наклонети на Македонија сè до оној момент кога таа ќе се претвори во лесен плен, кој со огромен апетит ќе биде изеден во новите околности кои самите ги создаваме.